Kuratorium Oświaty w Lublinie

KOD UCZNIA

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z GEOGRAFII DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM ROK SZKOLNY 2015/2016

ETAP OKRĘGOWY

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 19 zadań i dwa barwne załączniki.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
6. Odpowiedzi zapisuj w miejscu na to przeznaczonym.
7. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za każde zadanie.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40.
Do następnego etapu zakwalifikujesz się, jeżeli uzyskasz co najmniej 32 punkty.

Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Liczba punktów										
Liczba punktów po weryfikacji										
Nr zadania	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**Razem**
Liczba punktów										
Liczba punktów po weryfikacji										

Zatwierdzam

Zadanie 1. (2 p.)
Oceń prawdziwość poniższych informacji dotyczących środowiska przyrodniczego Europy wybierając literę **P**, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe lub literę **F**, gdy jest niezgodne z prawdą.

Europa leży w całości na półkuli północnej i wschodniej.	**P**	**F**
Północna część kontynentu leży w zlewisku Oceanu Atlantyckiego.	**P**	**F**
Najdłuższa rzeka Europy płynie w obszarze bezodpływowym.	**P**	**F**
Większa część kontynentu leży w strefie klimatu umiarkowanego.	**P**	**F**
Najwyższe szczyty wznoszą się powyżej 5000 m n.p.m.	**P**	**F**

Zadanie 2. (2 p.)
Wpisz obok cech środowiska przyrodniczego właściwe nazwy regionów Europy, wybierając spośród zaznaczonych na mapie **(załącznik nr 1)**.

1. Część regionu leży na prekambryjskiej tarczy krystalicznej; w najwyższych partiach gór występują lodowce. .....

2. Wyróżnia się płytową budową, przewagą równin, oraz występowaniem wielkich systemów rzecznych. .....

3. Pas gór wypiętrzonych w orogenezie hercyńskiej; występuje piętrowy układ roślinności. .....

4. Obszar nizinny charakteryzuje się rzeźbą polodowcową; leży w klimacie umiarkowanym morskim i przejściowym. .....

5. Region położony na szelfie kontynentalnym Europy; wyróżnia się łagodnym klimatem umiarkowanym morskim. .....

Zadanie 3. (1 p.)
Na mapie w zadaniu nr 2 zaznaczono punkty **A**, **B**, **C**, **D**. Wybierz spośród nich najdalej wysunięty na południe punkt Europy.

Najdalej wysunięty na południe punkt Europy: .....

Zadanie 4. (1 p.)
Oblicz rozciągłość południkową Europy w stopniach.

Rozciągłość południkowa Europy wynosi …… .

Zadanie 5. (2 p.)
Zaznacz obok informacji dotyczących krajów skandynawskich odpowiednią literę – **P**, jeśli jest ona prawdziwa lub **F**, jeśli jest nieprawdziwa.

Do państw skandynawskich zaliczamy Norwegię, Szwecję, Finlandię, Danię i Irlandię.	**P**	**F**
Położenie na wyspach i półwyspach utrudnia rozwój rolnictwa krajów skandynawskich.	**P**	**F**
Podstawą rozwoju energetyki we wszystkich państwach skandynawskich jest wykorzystanie energii wodnej rzek.	**P**	**F**
Gospodarka krajów skandynawskich charakteryzuje się dobrze rozwiniętym przemysłem wysokiej technologii.	**P**	**F**
Znaczny udział w produkcji energii elektrycznej Szwecji pochodzi ze spalania odpadów przemysłowych i komunalnych.	**P**	**F**
Warunki klimatyczne nie mają wpływu na rozmieszczenie ludności na obszarze Skandynawii.	**P**	**F**

Zadanie 6. (2 p.)
Wybierz, spośród poniższych, nazwy czterech państw, w których przeważa górsko-wyżynne ukształtowanie powierzchni.

1. Austria, 2. Belgia, 3. Hiszpania, 4. Słowacja, 5. Słowenia, 6. Szwajcaria, 7. Węgry, 8. Wielka Brytania

Państwa górsko-wyżynne: …….

(wpisz numery)

a) Podpisz wybrane państwa (numerami) na mapie politycznej Europy.

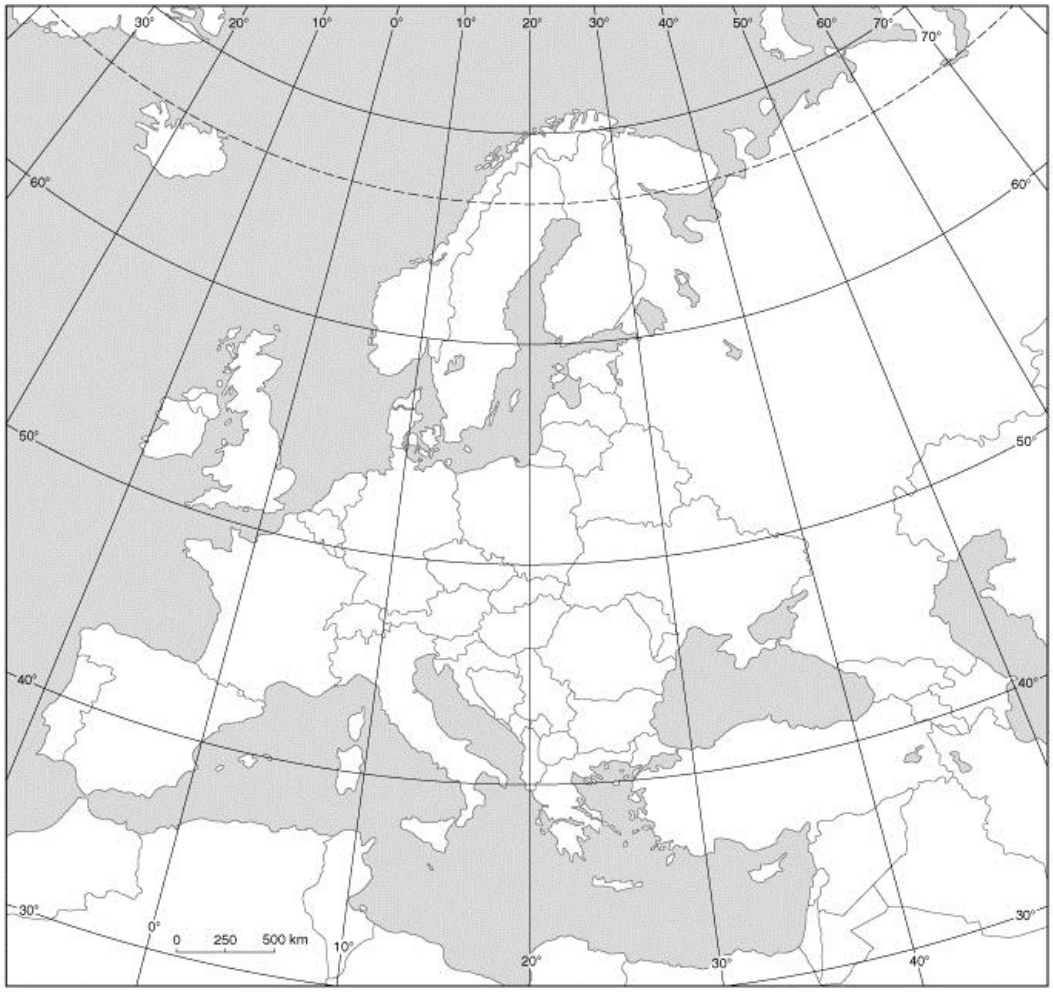

Tekst do zadań: 7., 8., 9.

Rozwiązując zadania nie przepisuj fragmentów tekstu, pisz własnymi słowami.

Szybki rozwój i napływ nowych mieszkańców czyni z Londynu raj dla deweloperów. Na deskach kreślarskich architektów leżą już plany nowych przedsięwzięć. Właściciele firm budowlanych zacierają ręce. Wśród nich jest wielu Polaków. Zaczynali jako zwykli robotnicy, po kilku latach usamodzielnili się i dziś skutecznie konkurują na rynku budowlanym z mocnymi tu Irlandczykami. Jeszcze w połowie tego stulecia w osiedlach mieszkaniowych, które powstaną po obu brzegach Tamizy zamieszkają dziesiątki tysięcy osób.

Gdyby nie imigranci, nie wiadomo, jak dzisiaj wyglądałaby stolica Wielkiej Brytanii. To oni wnoszą prawdziwy ferment, nowe idee. Dla rozwoju miasta największe znaczenie ma nowa "globalna klasa wykształconych handlowców" – ludzi przedsiębiorczych, którzy mają do zaoferowania nowatorskie pomysły.

Dziś w Londynie obraca się każdego dnia większymi sumami euro niż we wszystkich europejskich stolicach razem wziętych. Wraz z wejściem na londyński rynek wielkich graczy pojawiła się szansa na zbicie wielkiego kapitału - to kolejny powód, dla którego stolica Wielkiej Brytanii przyciąga najlepszych i najbardziej błyskotliwych. Nic dziwnego, że środowisko menedżerów zaroiło się od obcokrajowców. W Londynie zapadają najważniejsze decyzje, bo choć potężny Deutsche Bank główną siedzibę ma w Niemczech, jego szefowie odpowiedzialni za wydawanie najważniejszych decyzji urzędują w City.

Po brytyjskiej metropolii rozsianych jest dziś ponad pięćdziesiąt różnych społeczności narodowych lub etnicznych. W Londynie słychać około trzystu różnych języków. Ale poza swoją społecznością ich użytkownicy porozumiewają się uniwersalnym językiem współczesnego świata - angielskim.

Mieszanka kultur przyciąga, jest atrakcją samą w sobie dla wszystkich tych, którzy mają dość życia na peryferiach czy wegetacji w bezbarwnych miasteczkach Europy. Londyn stał się też centrum życia artystycznego.

Metropolia oferuje to, co najbardziej cenią sobie przedstawiciele nowego pokolenia - udogodnienia, krótsze dojazdy do pracy, więcej możliwości znalezienia zatrudnienia i warunki do zabawy. Kosmopolityczna atmosfera Londynu jest podstawą prosperity brytyjskiej stolicy.

Na podstawie: http://swiat.newsweek.pl, Londyn globalny

Zadanie 7. (3 p.)

Wymień, na podstawie przeczytanego tekstu trzy cechy Londynu świadczące o tym, że jest on metropolią o światowym znaczeniu.

1. .....
2. .....
3. .....

Zadanie 8. (2 p.)
Wyjaśnij, podając dwa argumenty, jaką rolę w rozwoju i umacnianiu pozycji światowej metropolii Londynu odgrywają imigranci.

1. .....
2. .....

Zadanie 9. (3 p.)
Podaj, na podstawie tekstu trzy społeczne skutki globalizacji.

1. .....
2. .....
3. .....

Zadanie 10. (3 p.)
Na mapie konturowej Francji literami **A** i **B** oznaczono regiony produkcji rolnej o różnym udziale upraw i hodowli.

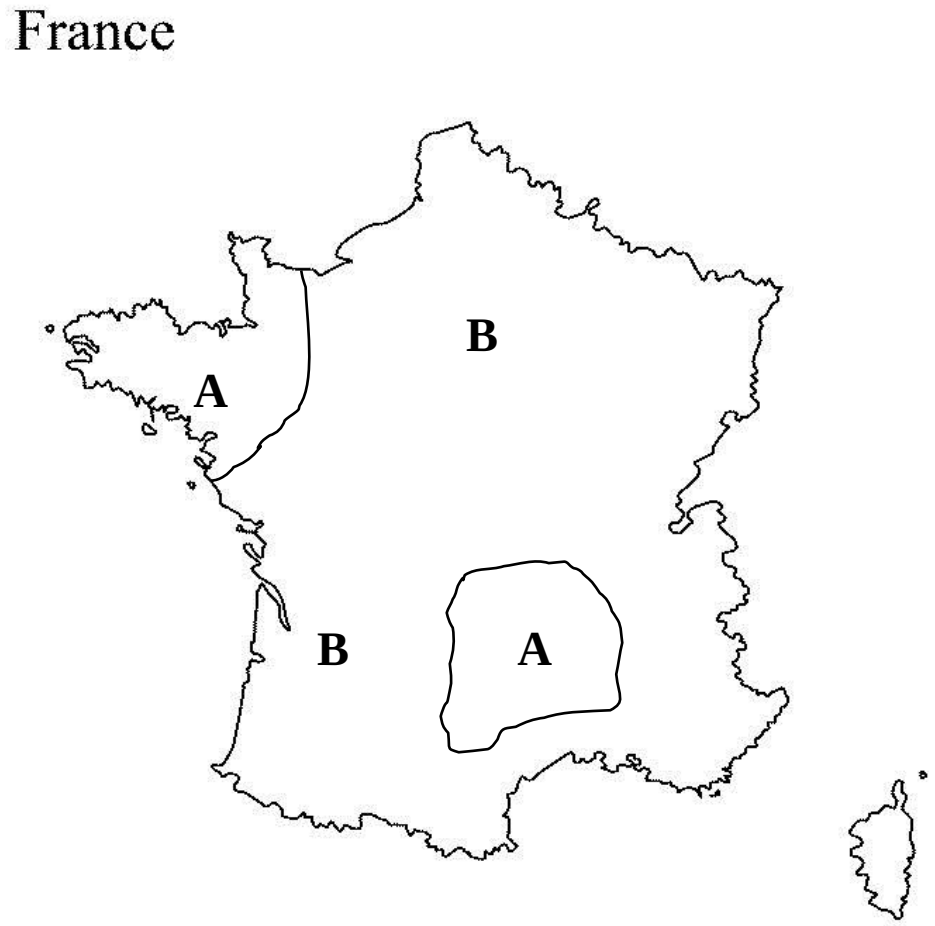

a) Uzupełnij zdania.

Regiony, w których uprawa roślin przynosi ponad 55% wartości produkcji rolnej oznaczono na mapie literą …… .

Regiony, w których hodowla zwierząt przynosi ponad 55% wartości produkcji rolnej oznaczono na mapie literą …… .

b) Podaj dwie różnice środowiska przyrodniczego regionów oznaczonych literami A i B, które zadecydowały o rodzaju rozwijającej się na nich produkcji rolnej.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 11. (2 p.)

Wyjaśnij, podając dwa przykłady, wpływ w czynników pozaprzyrodniczych na wysoką wydajność rolnictwa we Francji.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 12. (2 p.)

Porównaj pod względem rozwoju przemysłu dwa regiony gospodarcze Stanów Zjednoczonych oznaczone na mapie literami **A** i **B**. Uzupełnij tabelę.

A – Region południowy, B – Region nadpacyficzny

a) Wybierz z poniższych charakterystyczne dla każdego regionu gałęzie przemysłu. Wpisz do tabeli odpowiadające im numery.

Przemysł: 1. wydobywczy ropy naftowej i gazu ziemnego; 2. samochodowy; 3. lotniczy; 4. petrochemiczny; 5. wysokiej technologii.

b) Podaj główny czynnik przyrodniczy, który zdecydował o lokalizacji przemysłu w każdym regionie.

	Region południowy	Region nadpacyficzny
Gałęzie przemysłu		
Główny czynnik przyrodniczy lokalizacji przemysłu		

Zadanie 13. (2 p.)
Uzupełnij graficzny model przyczynowo-skutkowy obrazujący zależności w środowisku geograficznym Sahelu, wpisując w okienka właściwe litery.

A – zwiększenie pogłowia bydła, kóz i owiec
B – wzrost liczby ludności
C – duże zapotrzebowanie na żywność
D – niedożywienie i głód
E – zanik roślinności naturalnej
F – nadmierny wypas zwierząt
G – pustynnienie
H – zmniejszenie powierzchni pastwisk

[ ] → [C] → [ ] → [ ] → [ ] → [G] → [ ] → [ ]

Zadanie 14. (2 p.)
Wymień po jednym, najważniejszym według Ciebie, czynniku przyrodniczym i pozaprzyrodniczym, które przyczyniają się do procesu pustynnienia w regionie Sahelu.

Czynnik przyrodniczy:
.....
Czynnik pozaprzyrodniczy:
.....

Zadanie 15. (2 p.)
Oceń prawdziwość poniższych informacji o krajach naftowych Bliskiego Wschodu wybierając literę **P**, gdy informacja jest prawdziwa lub literę **F**, gdy jest nieprawdziwa.

Ze względu na wysokość PKB kraje naftowe nad Zatoką Perską zaliczamy do państw bardzo wysoko i wysoko rozwiniętych.	**P**	**F**
Głównym problemem rozwoju tych państw jest groźba wyczerpania się zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego.	**P**	**F**
Podział zysków z eksportu surowców w społeczeństwie jest równomierny, dzięki czemu prezentuje ono wysoki standard życia.	**P**	**F**
Udział usług w tworzeniu PKB w tych krajach wynosi ponad 60%.	**P**	**F**
Kraje naftowe charakteryzują się bardzo niskim przyrostem naturalnym.	**P**	**F**

Zadanie 16. (2 p.)
Zaznacz dużym znakiem **X**, na mapie Bliskiego Wschodu państwo, z którego pochodzi większość uchodźców przybywających do Europy w 2015 roku.

Wpisz pod mapką nazwę tego państwa i podaj przyczynę uchodźstwa.

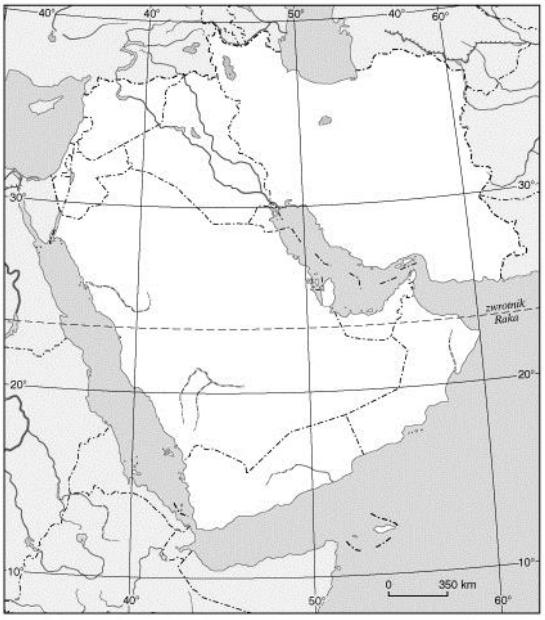

Nazwa państwa: .....

Przyczyna uchodźstwa: .....

Zadanie 17. (2 p.)
Przyporządkuj poszczególnym formom użytkowania ziemi w Australii nazwy stref klimatycznych, w których one występują. Uzupełnij tabelę, korzystając z mapy stref klimatycznych **(załącznik nr 2).**

Formy użytkowania ziemi	Udział w ogólnej powierzchni kontynentu	Strefy klimatyczne (w każdym wierszu podaj wszystkie stosowne strefy)
łąki i pastwiska	51%	
nieużytki	37,5%	
grunty orne	6,5%	
lasy	5%	

Zadanie 18. (1 p.)
Wyjaśnij, dzięki czemu hodowla owiec w Australii może odbywać się również na obszarach o skrajnie niskich opadach.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (4 p.)
Na mapie świata zaznaczono literami **A**, **B**, **C**, **D** cztery obszary o małej gęstości zaludnienia. Uzupełnij tabelę, podając czynnik niesprzyjający osadnictwu oraz nazwy ludów, które tam mieszkają.

Nazwy ludów wybierz spośród następujących: **Inuici, Nieńcy, Szerpowie, Aborygeni, Buszmeni, Pigmeje**

Obszar na mapie	Czynnik niesprzyjający osadnictwu	Ludy zamieszkujące wskazany region
A		
B		
C		
D		

Mapa świata do zadania 19.

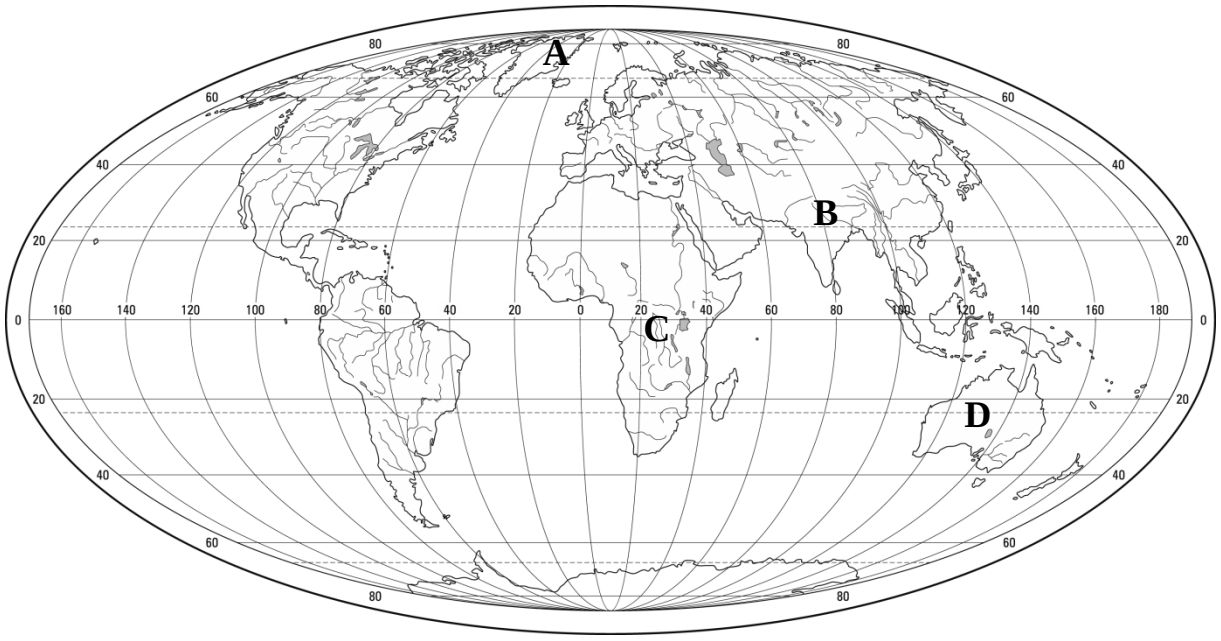

ZAŁĄCZNIKI

1. Mapa fizyczna Europy <u>do zadania 2.</u>

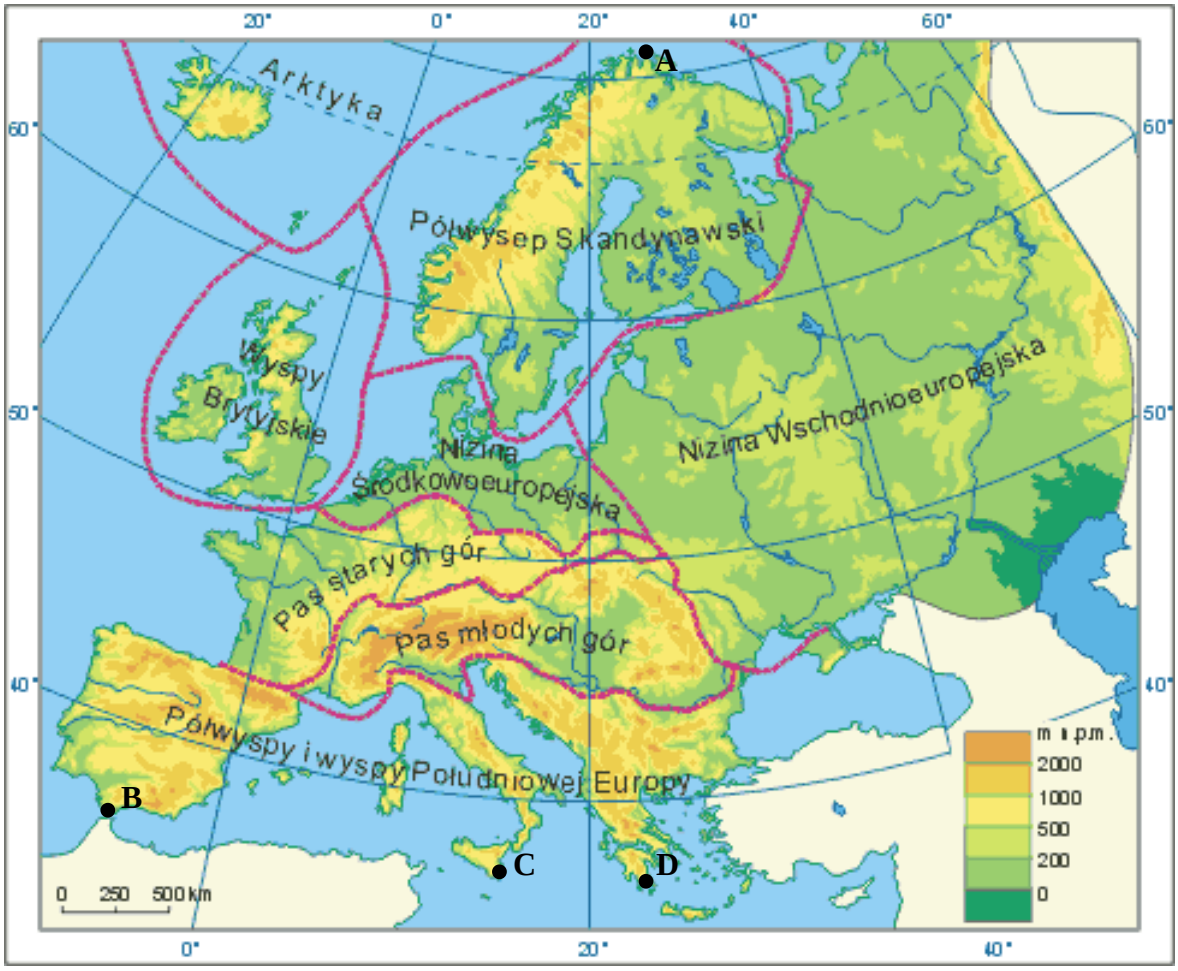

http://www.edukator.pl

2. Mapa stref klimatycznych Australii do <u>zadania 17.</u>

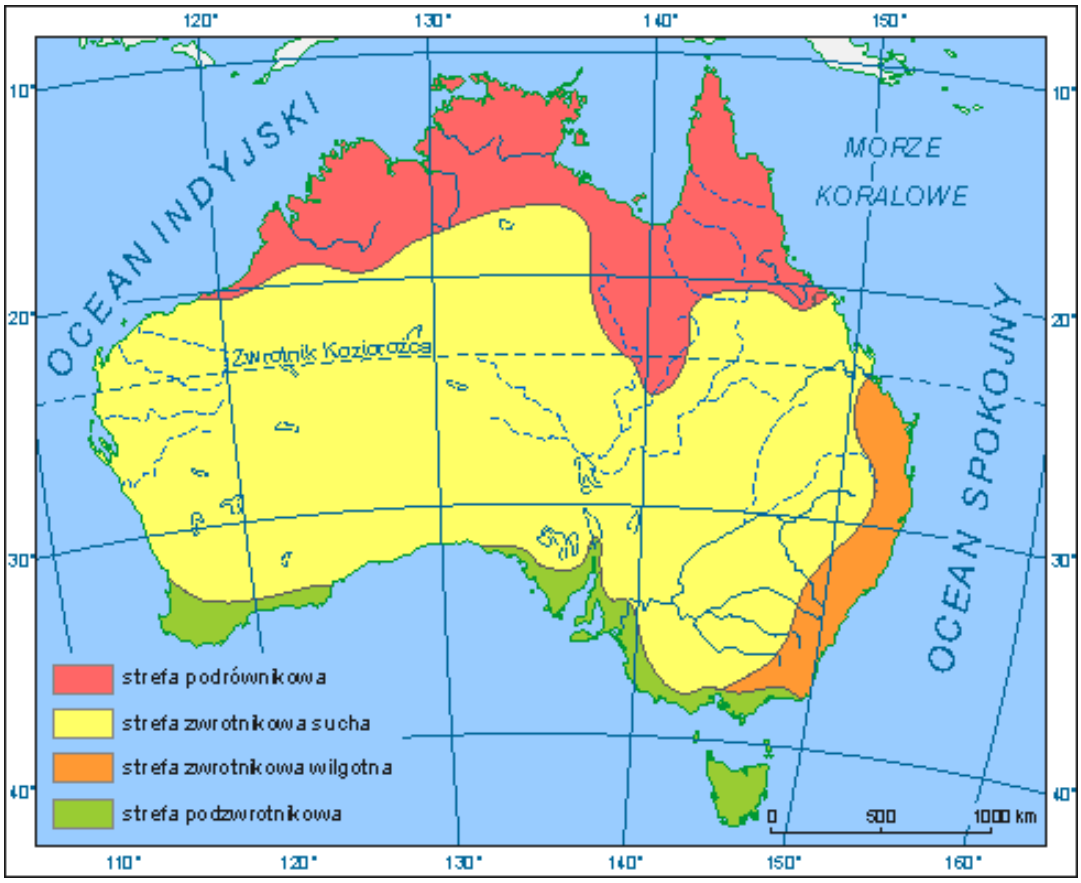

http://www.edukator.pl